
Zittingsdocument

B9-0258/2022

2.5.2022

ONTWERPRESOLUTIE

naar aanleiding van verklaringen van de Raad en de Commissie
ingediend overeenkomstig artikel 132, lid 2, van het Reglement
over de bedreigingen voor de stabiliteit, veiligheid en democratie in
West-Afrika en de Sahelregio
(2022/2650(RSP))

Pedro Marques, Maria Arena, Hannes Heide, Carlos Zorrinho
namens de S&D-Fractie

Resolutie van het Europees Parlement over de bedreigingen voor de stabiliteit, veiligheid en democratie in West-Afrika en de Sahelregio (2022/2650(RSP))

Het Europees Parlement,

- gezien zijn eerdere resoluties over West-Afrika en de Sahel,
  - gezien de gezamenlijke mededeling van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid van 9 maart 2020 getiteld “Naar een brede strategie met Afrika” (JOIN(2020)0004),
  - gezien Besluit (GBVB) 2020/253 van de Raad van 25 februari 2020 tot wijziging van Besluit (GBVB) 2018/906 tot verlenging van het mandaat van de speciale vertegenwoordiger van de Europese Unie voor de Sahelregio¹,
  - gezien de duurzameontwikkelingsdoelstellingen (SDG’s) van de Verenigde Naties, met name SDG 16 over het bevorderen van vreedzame en inclusieve samenlevingen met het oog op duurzame ontwikkeling,
  - gezien de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens,
  - gezien het protocol betreffende democratie en goed bestuur van de Economische Gemeenschap van West-Afrikaanse Staten (Ecowas),
  - gezien het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten van 1966,
  - gezien het Afrikaans handvest inzake democratie, verkiezingen en bestuur,
  - gezien de Partnerschapsovereenkomst tussen de leden van de groep van Staten in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan, enerzijds, en de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, anderzijds, ondertekend te Cotonou op 23 juni 2000 (Overeenkomst van Cotonou),
  - gezien artikel 132, lid 2, van zijn Reglement,
- A. overwegende dat de veiligheidssituatie in West-Afrika en de Sahelregio de afgelopen jaren sterk is verslechterd, hetgeen een ernstige bedreiging vormt voor de regionale en internationale stabiliteit; overwegende dat de bevolking van deze gebieden te lijden heeft onder uitingen van geweld en wijdverbreide schendingen van de mensenrechten, die onmetelijk leed en ontberingen, alsook een toenemend aantal gewonden en doden tot gevolg hebben gehad;
- B. overwegende dat terroristische organisaties zoals Boko Haram, Al Qaida en Islamitische Staat Provincie West-Afrika (ISWAP) in het hele gebied actief zijn, zich schuldig maken aan massamoorden en marteling, en ontheemding veroorzaken; overwegende dat

---

¹ PB L 54I van 26.2.2020, blz. 9.

de gewelddadige extremistische activiteiten in de Sahel in 2019 sneller zijn toegenomen dan in welke andere regio ook; overwegende dat meer dan 7,7 miljoen mensen in zeven landen in de Sahelregio ontheemd zijn geraakt;

- C. overwegende dat veiligheid, ontwikkeling en bescherming van de fundamentele mensenrechten elkaar versterken en noodzakelijk zijn voor de totstandbrenging van duurzame vrede; overwegende dat duurzame vrede alleen kan worden bereikt als de onderliggende oorzaken van onveiligheid, zoals armoede, corruptie, honger en schaarste van hulpbronnen, worden aangepakt;
- D. overwegende dat de EU zich ervoor inzet de veiligheid en ontwikkeling van West-Afrika en de Sahelregio te ondersteunen via politieke, diplomatieke en humanitaire partnerschappen, en in dat kader onder meer technische steun verleent voor hervormingen van de veiligheidssector, versterking van militaire en politieopleidingen, verkiezingsprocessen en de verantwoordingsplicht, alsook versterking van het maatschappelijk middenveld;
- E. overwegende dat de G5-Sahel, een samenwerkingsverband tussen Burkina Faso, Tsjaad, Mali, Mauritanië en Niger op het gebied van defensie en ontwikkeling, dat gesteund wordt door de EU en de Afrikaanse Unie, het optreden in de regio op het gebied van veiligheid en stabiliteit coördineert; overwegende dat het de G5-Sahel moeite kost om vooruitgang te boeken en een breed draagvlak te behouden onder de bevolking van de Sahelregio;
- F. overwegende dat de EU in Somalië, Mali en de Centraal-Afrikaanse Republiek opleidingsmissies uitvoert in het kader van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid, en in Mali, Niger en Somalië capaciteitsopbouwmissies; overwegende dat in 2014 de Franse militaire operatie Barkhane van start ging, in het kader waarvan soldaten in Mali, Niger en Tsjaad werden geleverd om jihadistische troepen te bestrijden; overwegende dat Frankrijk in december 2021 heeft aangekondigd te zullen beginnen met het terugtrekken van soldaten die deel uitmaken van operatie Barkhane in Mali en meer te zullen vertrouwen op de taskforce Takuba, een Europese militaire eenheid; overwegende dat Afrikaanse veiligheidsinstanties, met name Ecowas en de Afrikaanse Unie, de afgelopen tien jaar duizenden personeelsleden hebben ingezet voor vredesoperaties op het Afrikaanse continent; overwegende dat het bij deze interventies nog steeds ontbreekt aan de capaciteit om de veiligheidsproblemen in de regio op te lossen;
- G. overwegende dat de veiligheidsproblemen die in de landen van West-Afrika en de Sahelregio spelen niet overal gelijk zijn; overwegende dat deze problemen onder meer betrekking hebben op de activiteiten van terroristische organisaties die banden hebben met internationale jihadistische netwerken, etnische conflicten en conflicten tussen stammen, conflicten over de toegang tot natuurlijke hulpbronnen, buitengerechtigde activiteiten van milities en veiligheidsdiensten, gewapende rebellie, separatistische conflicten en politiek en verkiezingsgeweld;
- H. overwegende dat terroristen, gewapende groeperingen, milities en smokkelaars gebruikmaken van een reeks complexe, elkaar overlappende uitdagingen waarmee West-Afrika en de Sahelregio geconfronteerd worden, zoals klimaatverandering,

ontbossing, de exploitatie van natuurlijke hulpbronnen en aantasting van het milieu, leidend tot mislukte oogsten, voedselonzekeerheid, ontheemding en conflicten, alsook zwakke instellingen, gebrekkige toegang tot onderwijs, weinig werkgelegenheidskansen, corruptie en een gebrek aan vertrouwen in de staat; overwegende dat dit jihadisme en rekrutering voor extremistische organisaties in de hand werkt;

- I. overwegende dat de Sahel een van de regio's is die het meest te lijden hebben onder de proliferatie van illegale handvuurwapens; overwegende dat de Wagner-groep een particulier militair en veiligheidsnetwerk is dat actief is in Afrikaanse landen; overwegende dat de Wagner-groep beschuldigd wordt van grove schendingen van de mensenrechten;
- J. overwegende dat aanhoudende instabiliteit een ernstige bedreiging vormt voor de overgang naar democratie en de consolidering ervan; overwegende dat terrorisme en onrust de rechtsstaat ondermijnen en ertoe leiden dat de bevolking in West- en Centraal-Afrika het vertrouwen verliest in het vermogen van verkozen regeringen om de toenemende veiligheidsdreigingen doeltreffend aan te pakken;
- K. overwegende dat tussen augustus 2020 en januari 2022 een staatsgreep heeft plaatsgevonden in Guinee, in Tsjaad en in Burkina Faso, en twee staatsgrepen in Mali; overwegende dat dit een weerspiegeling vormt van een groeiende crisis in de democratie en de legitimiteit van de politieke stelsels in de regio;
- L. overwegende dat er niet alleen sprake is van bedreigingen voor de veiligheid, maar dat daarnaast de consolidatie van de democratie in West-Afrika en de Sahelregio wordt ondermijnd door corruptie, hardhandig optreden tegen volksprotesten en -bijeenkomsten, beperkingen van de vrijheid van meningsuiting en de persvrijheid, beperkingen die opgelegd worden aan oppositiepartijen en politieke tegenstanders, het niet naleven van presidentiële ambtstermijnen en andere grondwettelijke bepalingen, en capaciteitsproblemen bij de organisatie van inclusieve en transparante verkiezingen voor ontheemde bevolkingsgroepen;
- M. overwegende dat de EU, de Afrikaanse Unie, Ecowas en andere internationale organisaties de afgelopen 20 jaar verkiezingswaarnemingsmissies hebben uitgevoerd in West-Afrikaanse landen en landen in de Sahelregio; overwegende dat er in dit kader uitgebreide verslagen zijn gepubliceerd met belangrijke aanbevelingen voor hervormingen, waarvan er slechts enkele zijn opgevolgd;
  - 1. veroordeelt met klem het geweld en het verlies van mensenlevens in West-Afrika en de Sahelregio, waaronder de gewelddadigheden die plaatsgevonden hebben in het kader van militaire operaties, en spreekt zijn bezorgdheid uit over de recente verslechtering van de veiligheidssituatie, die ingrijpende regionale en internationale gevolgen heeft; betuigt zijn solidariteit met de landen in de regio die zwaar getroffen zijn door terrorisme;
  - 2. herhaalt dat de veiligheid, stabiliteit en welvaart van de regio in de eerste plaats het recht is van de inwoners ervan, die recht hebben op vrede, eerbiediging van de mensenrechten, toegang tot de rechter voor slachtoffers en hun familieleden en op bescherming van de democratie; merkt op dat de instabiliteit in de regio aangepakt moet

worden om de mondiale veiligheid te bevorderen en vooruitgang te boeken bij de verwezenlijking van de SDG's;

3. spreekt zijn steun uit voor de inzet van de VN, de EU en de regio's in West-Afrika en de Sahel op het gebied van vredeshandhaving, militaire opleiding en technische bijstand, met name voor de inzet in het kader van de opleidingsmissies en capaciteitsopbouwmissies van de EU en de initiatieven van Ecowas en de Afrikaanse Unie;
4. wijst nadrukkelijk op de inzet van de EU om een omvattende betrokkenheid bij de regio te waarborgen via het verlenen van politieke steun en technische en financiële bijstand, met name ten behoeve van hervormingen van de veiligheidssector en militaire opleiding, en via steun voor de bescherming en versterking van het maatschappelijk middenveld, aangezien dit essentieel is voor de aanpak van veiligheidsdreigingen; wijst erop dat het belangrijk is dat mensenrechtenverdedigers, vredestichters en personen die zich inzetten voor conflictoplossing gesteund en beschermd worden;
5. herinnert eraan dat sterke instellingen nodig zijn om terrorisme te bestrijden en binnenlandse uitdagingen, waaronder toenemende ongelijkheid, aan te pakken door betrouwbare basisdiensten te bieden; wijst in dit verband op het feit dat corruptie een destructieve rol speelt omdat het instellingen verzwakt en het vertrouwen van de burgers in de staat ondermijnt; dringt er bij alle partijen op aan om met maatschappelijke organisaties en internationale partners samen te werken om corruptie bij overheidsdiensten, politie en veiligheidsdiensten uit te bannen;
6. wijst erop dat de vrije toegang tot humanitaire hulp en basisdiensten in conflictgebieden gewaarborgd moet worden, ook de toegang voor mensen die in gebieden wonen die niet onder controle van de overheid staan; herinnert eraan dat alle partijen het internationaal humanitair recht moeten eerbiedigen om elk risico dat humanitaire hulp bij de verkeerde personen belandt te voorkomen; benadrukt dat het van belang is dat humanitaire hulpverlening als neutraal en onpartijdig wordt gezien en dat de veiligheid van humanitaire hulpverleners wordt gewaarborgd;
7. onderstreept dat de veiligheidssituatie in de regio alleen kan worden verbeterd als de onderliggende oorzaken van geweld en conflicten worden aangepakt, waaronder armoede, klimaatverandering, ontheemding, gebrekkige toegang tot onderwijs en kansenachterstanden, problemen die door de COVID-19-pandemie allemaal zijn verergerd; roept de EU op tot meer regionale coördinatie van de bijstand op het gebied van veiligheid, ontwikkeling, humanitaire hulp en democratieondersteuning, om te zorgen voor een geïntegreerde aanpak inzake vrede en veiligheid met het oog op een permanente duurzame ontwikkeling in de gehele regio en een groene transitie waarbij niemand aan zijn lot wordt overgelaten;
8. wijst in het bijzonder op het belang van veiligheidsstrategieën waarbij vrouwen, die onevenredig zwaar getroffen worden door onveiligheid en geweld, en jongeren, wier toekomst - en die van de regio - afhankelijk is van de toegang tot onderwijs en werkgelegenheid, op zinvolle wijze betrokken worden, omdat daarmee een vreedzame ontwikkeling kan worden ondersteund en rekrutering van jihadstrijders kan worden ontmoedigd;

9. spreekt zijn diepe bezorgdheid uit over de recente staatsgrepen in de regio en dringt aan op voortzetting van de dialoog met het oog op een spoedige terugkeer naar een civiel bewind en de organisatie van transparante en inclusieve verkiezingen; eist dat democratisch verkozen parlementsleden en presidenten worden vrijgelaten; wijst erop dat de ruimte voor het maatschappelijk middenveld, ook in een periode van transitie, moet worden beschermd;
10. merkt op dat staatsgrepen inspanningen om de rechtsstaat te versterken en de democratische legitimiteit van verkiezingen en regeringsmaatregelen te bevestigen, ondermijnen; wijst erop dat een echte democratische overgang en hervorming door burgers moet worden geleid en ruimte moet bieden voor de volledige en actieve betrokkenheid van maatschappelijke organisaties, vrouwen en jongeren, oppositiepartijen en de vrije pers, die zonder geweld, intimidatie of beperkingen moeten kunnen functioneren;
11. onderstreept dat regionale organisaties een sleutelrol spelen bij het bevorderen van de interregionale dialoog en het coördineren van de inspanningen op het gebied van veiligheid over de nationale grenzen heen; is ingenomen met de leidende rol van Ecowas en de Afrikaanse Unie en onderstreept dat de EU constructief met hen moet samenwerken aan de ontwikkeling van een regionale veiligheidsstrategie;
12. is ingenomen met de rol die verkiezingswaarnemingsmissies spelen in het kader van de ondersteuning en versterking van het democratisch proces; herinnert eraan dat de EU-lidstaten en landen in West-Afrika en de Sahelregio officieel hebben gevraagd waarnemingsmissies op te zetten, en dringt er bij de regeringen in de West-Afrikaanse landen en landen in de Sahelregio op aan dit te blijven doen omdat dit bijdraagt aan transparante, inclusieve en werkelijk vrije verkiezingen;
13. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Commissie, de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, de regeringen en parlementen van de West-Afrikaanse landen en de landen in de Sahelregio, de Afrikaanse Unie, Ecowas en de G5-Sahel.